

Salpar skolan lakkauttamisprosessin aikataulut / Tidsplanerna för nedlägningsprocessen av Salpar skola

Koulutusvaliokunta / Utskottet för utbildning 18.11.2025 § 34

1323/12.00.00/2024

Valmistelija / Beredare: Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi; Opetuspäällikkö / Undervisningschef Riikka Strandstöm, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Osana kunnan palveluverkkosuunnittelua koulutuksen toimiala on tuonut johdonmukaisesti jo vuoden 2024 alusta esiin tarpeen ruotsinkielisen kouluverkon resurssien keskittämisestä siten, että Etelä-Sipoon kolmesta kyläkoulusta vahvistetaan kahden, Boxby skolan ja Gumbostrands skolan elinvoimaisuutta lakkauttamalla Salparin koulu.

Ehdotusta on perusteltu laajasti. Kouluverkon ja opetuksen suunnittelua, ylläpitoa ja kehittämistä ohjaa ensisijaisesti perusopetuslaki; 4 § opetuksen järjestämisestä molemmilla kotimaisilla kielillä, 6 § oppilaan koulupaikan määräytymisestä, tarkentuen lähikouluperiaatteella, 10 § opetuskielestä ja 15 § opetussuunnitelmasta. Lisäksi opetuksen järjestäjää velvoittaa yhdenvertaisuuslaki 6 § oppilaitoksen toimintaympäristön, ja voimavarojen yhdenvertaisuudesta.

Koulutuksen toimialalta valmistuu vuosittain talousarvion yhteydessä Toimiva koulu -laatuarviointi, joka johdonmukaisesti osoittaa, että oppilasmäärän vähentyessä Salparin koulussa kunnan on erittäin haasteellista järjestää lain hengen, opetussuunnitelman, kunnan omien linjausten ja kuntastrategian mukaista opetusta sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea oppilasmäärän laskun, opetusryhmien rakenteiden ja opettajien määrän takia. Hyvinvointialueen on myös vaikea järjestää opiskeluhuollon palveluita näin pieneen yksikköön.

Salparin koulun oppilaaksiottoalueella väestörakenne on muuttunut radikaalisti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Peruskouluikäisiä ruotsinkielisiä lapsia (s. 2018-2024) asuu alueella 14. Koulun oppilaista enin osa on toissijaista koulupaikkaa hakeneita oppilaita ja yli puolet suomenkielisistä perheistä. Koulussa on tällä hetkellä 23 oppilasta ja näillä näkymin 15 syksyllä 2026. Oppilasaines ei näin ollen tue ruotsinkielisen koulun järjestämistä jatkossa, eikä oppilasmäärä riitä suomenkielisenkään, kokonaan uuden koulun perustamista. Kunta ei voi myöskään tarjota koulussa opetusta kahdella kielellä (suomenkielinen luokka), sillä luokista muodostuisi yhdysluokkia, joissa olisi oppilaita luokka-asteilla 1-6. Tällaisessa rakenteessa opetussuunnitelman toteutuminen on erittäin haasteellista ja oppimisen tuen järjestäminen oppilasainesta valikoimatta käytännössä mahdotonta.

Kunta ei voi myöskään tarjota koulukuljetusta toissijaiseen kouluun niille oppilaille, jotka mahdollisesti haluaisivat käydä koulua Salparissa, sillä tällainen mahdollisuus tulisi näin ollen kuntalaisten tasapuolisen kohtelun vuoksi suoda kaikille kunnan peruskoululaisille. Tämä johtaisi lähikouluperiaatteen romahtamiseen ja kuljetuskustannusten räjähdysmäiseen kasvuun.

Koulun tulevaisuuden oppilasmäärä on kytköksissä myös kunnan maankäytön ja kaavoituksen pitkäaikaisiin suunnitelmiin. Lähialueelle ei ole suunnitteilla sellaista uudisrakentamista, jolla voisi perustella koulun säilyttämistä. Väestösuunnitteen väestönkehityksen näkymä vuoteen 2040 saakka, mukaan lukien ennusteet kuntaan muutosta, osoittaa

asukasmäärän kasvavan pääosin Söderkullassa Etelä-Sipoon alueella. Muutoin asukaslukumäärä on Etelä-Sipoossa ennustettu säilyvän tai vähenevän. Koulujen oppilasmäärien kehityksen arvioinnissa on käytetty sekä syntyvyyteen että kuntaan muuttoon perustuvia ennusteita.

Oppimisen tuen lakiuudistus ja tähän liittyvä opetussuunnitelmauudistus astuivat voimaan 1.8.2025. Uuden lain mukaista oppimisen ja koulunkäynnin tukea on edelleen aikaisempaakin haastavampaa toteuttaa Salpar skolan kokoisessa kouluyksikössä.

Sipoon kunnan hallintosääntö määrittää koulun lakkauttamiseen liittyen 27 § Valiokuntien yhteisistä tehtävistä ja ratkaisuvallasta:

Valiokunta päättää toiminnan aloittamisesta, muuttamisesta tai lakkauttamisesta, edellyttäen, että päätös ei aiheuta merkittävää muutosta valiokunnan alaisen toiminnan palveluverkkoon tai hallintosäännössä vahvistettuun organisaatorakenteeseen. Edellä mainituissa tapauksissa asian käsittelee valiokunnan esityksen pohjalta kunnanhallitus, joka tarvittaessa päättää esityksen tekemisestä valtuustolle.

Koulun lakkauttamiseen liittyy kiinteästi oppilaaksiottoalueiden muuttaminen. Oppilaaksiottoalueita voidaan muuttaa niin, ettei kouluun ohjata uusia oppilaita, mutta koulu säilyy edelleen jäljelle jäävien oppilaiden lähikouluna, tai vaihtoehtoisesti oppilaaksiottoalueet muutetaan koulun lakkauttämispäätöksen jälkeen siten, että oppilaille määräytyy uusi lähikoulu.

Sipoossa Salparin skolan oppilaaksiottoalueita ja lakkauttamista on käsitelty eri toimielimissä vuoden 2024 alusta alkaen. Tämänhetkistä tilannetta ohjaavat päätökset ovat:

Salpar skola ei vastaanota uusia ensimmäisen luokan oppilaita syksystä 2026 (SIVVLK 22.1.2025). Etelä Sipoon koulujen oppilaaksiottoalueet muuttuvat noudattamaan jouhevaa koulumatkaa ja rakennettujen alueiden luontevaa koulureittiä (KH 19.5.2025). Salpar skolan toiminta lakkaa, kun Söderkulla skolan uudisrakennus valmistuu v. 2028 (Valtuusto 10.2.2025) ja Salpar skolan oppilaaksiottoalue poistuu.

Talousarvion 2026 valmistelun yhteydessä koulutuksen toimialalle on osoitettu sopeuttamistarpeita (KH 16.6.2025) 600 000 € vuodelle 2026. Koulutusvaliokunta päätti kokouksessaan 23.9.2025, ettei toimialan ole mahdollista toteuttaa kehityksen mukaisia sopeuttamistoimia, vaan säästöjä haetaan kouluverkon muutoksilla jo vuonna 2026.

Tämän johdosta koulutuksen toimiala valmistelee Salpar skolan lakkauttamista päätöksentekoon aikaisemman päätöksenteon edellyttämää aikataulua nopeammin.

Koulutuksen toimiala esittää, että Salpar skolan lakkauttamista käsitellään päätöksenteossa seuraavien toimenpiteiden ja aikataulun mukaisesti:

- Koulutusvaliokunta 18.11.2025: Aikataulu ja toimenpiteet
- Lausunto tekniseltä valiokunnalta 3.12.2025 koskien koulukiinteistön käyttösuunnitelmaa koulun lakkauttamisen jälkeen.
- Kuulemistilaisuus Salparissa 15.1.2026

- Lapsivaikutusten arviointi, hyödyntäen aikaisempaa ennakkoarviointia ja kuntalaiskyselyä
- Ruotsinkielinen koulutusjaosto 29.1.2026: Salpar skolan lakkauttaminen
- Pyydetään lausunto nuorisovaltuustolta helmikuussa, ennen koulutusvaliokunnan kokousta 24.2.2026
- Koulutusvaliokunta 24.2.2026: Salpar skolan lakkauttaminen
- Kunnanhallitus 9.3.2026: Salpar skolan lakkauttaminen
- Valtuusto 16.3.2026: Salpar skolan lakkauttaminen

Esittelijä / Föredragande Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Ehdotus / Förslag

Koulutusvaliokunta päättää Salpar skolan lakkauttamisprosessin käsittelyn noudattavan esittelytekstissä kirjattua aikatalua ja pyytää koulun lakkauttamisesta lausunnon tekniseltä valiokunnalta ja ruotsinkieliseltä koulutusjaostolta.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Utskottet för utbildning beslutar att behandlingen av nedläggningsprocessen för Salpar skolan ska följa den tidtabell som anges i föredragningstexten och begär ett utlåtande om skolans nedläggning från tekniska nämnden och den svenska utbildningssektionen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Teknisenä korjauksena esittelytekstiin lisättiin uusi toimenpide: ”Pyydetään lausunto nuorisovaltuustolta helmikuussa, ennen koulutusvaliokunnan kokousta 24.2.2026”.

Teknisenä korjauksena esittelytekstin kohta ”Lausunto ruotsinkieliseltä koulutusjaostolta 29.1.2026 koskien Salpar skolan lakkauttamista” muutettiin muotoon ”Ruotsinkielinen koulutusjaosto 29.1.2026: Salpar skolan lakkauttaminen”.

Käydyn keskustelun perusteella esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Koulutusvaliokunta päättää Salpar skolan lakkauttamisprosessin käsittelyn noudattavan esittelytekstissä kirjattua aikatalua ja pyytää koulun lakkauttamisesta lausunnon tekniseltä valiokunnalta ja nuorisovaltuustolta.

Som en teknisk korrigeri i föredragningstexten tillades en ny åtgärd: ”Det begärs ett utlåtande av ungdomsfullmäktige i februari innan utskottet för utbildning sammanträder 24.2.2026”.

Som en teknisk korrigeri i föredragningstexten i punkten ”Utlåtande av svenska utbildningssektionen 29.1.2026 angående nedläggningen av Salpar skola” omformulerades till ”Svenska utbildningssektionen 29.1.2026: Nedläggning av Salpar skola”.

Utgående från diskussionen ändrade föredraganden sitt förslag enligt följande:

Utskottet för utbildning beslutar att behandlingen av nedläggningsprocessen för Salpar skolan ska följa den tidtabell som anges i föredragningstexten och begär ett utlåtande om skolans nedläggning från tekniska nämnden och av ungdomsfullmäktige.

Påttös / Beslut

Koulutusvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Utskottet för utbildning godkände enhälligt föredragandens ändrade förslag.

Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Lapsivaikutusten arviointi koulutuksen toimialalla